

NOTAT

November 2024
2023 - 5039

Udmøntning af midler fra pulje til bedre trafikikkerhed til adfærdsregulerende tiltag i 2025

Med Infrastrukturplan 2035 er der afsat i alt 700 mio. kr. til en pulje til bedre trafikikkerhed i perioden 2022-2035.

I 2025 skal udmøntes:

- 1) 56,4 mio. kr. til projekter på statsvejnettet¹
- 2) 5,4 mio. kr. til adfærdsregulerende tiltag, f.eks. forskningsprojekter, undersøgelser og kampagner

Den resterende pulje på 564 mio. kr. skal udmøntes i perioden 2026-2035. Midlerne er angivet i 2024-priser.

Midlerne til adfærdsregulerende tiltag er afsat, fordi trafikanternes adfærd ofte har afgørende betydning for, at ulykken sker. F.eks. havde uopmærksomhed eller utilstrækkelig orientering betydning for, at ulykken skete i 58 procent af dødsulykkerne i 2022. Derudover er for høj hastighed, påvirkede trafikanter og chancebetonet kørsel også nogle af de hyppigste ulykkesfaktorer i dødsulykkerne.

Udmøntning af midler til adfærdsregulerende tiltag i 2025

Det foreslås, at de 5,4 mio. kr. til adfærdsregulerende tiltag i 2025 fordeles på følgende måde:

- 1) Relancering af kampagner udarbejdet af Rådet for Sikker Trafik med midler fra IP35

¹ Forligskredsens stillingtagen hertil fremgår af udmøntningsgrundlag af 12. juni 2024.

Der afsættes 1,2 mio. kr. til Rådet for Sikker Trafik til relancering af tidligere lancerede kampagner.

Der er tale om følgende tre kampagner:

- 1) opmærksomhedskampagne om afstand til cyklister i trafikken
- 2) kampagne om rollemodeller i trafikken
- 3) baglygtekampagne

Formålet er at udbrede og oplyse endnu flere trafikanterne om budskabet i de allerede lancerede kampagner.

Der lægges op til, at Rådet for Sikker Trafik kan være med til at afgøre, hvordan relanceringen skal foregå, herunder hvor mange midler, der skal anvendes til relancering af de enkelte kampagner. Det er dog en forudsætning, at Rådet for Sikker Trafik tilstræber at vælge den platform, hvor kampagnerne vil blive eksponeret bedst muligt.

- 2) Opdatering af litteraturstudiet "Distraction og bilkørsel"

Der afsættes 500.000 kr. til Danmarks Tekniske Universitet til et projekt om at opdatere litteraturstudiet "Distraction og bilkørsel".

I 2016 udgav Danmarks Tekniske Universitet et litteraturstudie om distraction og bilkørsel. Formålet med studiet var at skabe et overblik over den seneste viden på distraction og bilkørsel.

Uopmærksomhed er fortsat en af de hyppigste årsager til, at trafikulykkerne sker. Ifølge Vejdirektoratets rapport om dødsulykker i 2022 blev uopmærksomhed og utilstrækkelig orientering vurderet til at have en betydning i 58 procent af dødsulykkerne. Havarikommisionen for Vejtrafikulykkers tværanalyse om uopmærksomhed fra 2023 viste endvidere, at distraction er en af hovedtyperne til trafikanternes uopmærksomhed, og at der er mange forskellige former for distraction.

Det forslås derfor, at Danmarks Tekniske Universitet opdaterer litteraturstudiet fra 2016 om distraction og bilkørsel. Formålet er at gøre vidensområdet tidssvarende med den seneste viden om distraction. I det omfang, det findes relevant på baggrund af det materiale, der findes om den pågældende trafikantgruppe, vil litteraturstudiet ligeledes blive opdateret med distraction blandt øvrige trafikantgrupper, herunder f.eks. fodgængere og cyklister.

3) Undersøgelse af ældre trafikanters adfærd i trafikken

Der afsættes 1 mio. kr. til Vejdirektoratet til en undersøgelse af ældre trafikanters adfærd i trafikken. Ældre trafikanter vil i undersøgelsen omfatte aldersgruppen 65 år og derover.

I takt med, at den danske demografiudvikling medfører en væsentlig større andel af ældre trafikanter de kommende år, er der også et behov for at sikre, at færre ældre over 65 år bliver dræbt eller kommer til skade i trafikken.

Dertil kommer, at ældres fysik er generelt mere skrøbelig, og de har derfor større risiko for at komme alvorligt til skade i forbindelse med en ulykke, hvorfor de ældre er en særlig udsat trafikantgruppe.

Det foreslås derfor, at Vejdirektoratet igangsætter en undersøgelse, som skal afdække de ældre trafikanters adfærd i trafikken. Undersøgelsen skal endvidere skaffe viden om, hvordan man bedst muligt kan imødekomme de ældres behov, så der kan iværksættes tiltag, der kan skabe bedre muligheder for, at aldersgruppen kan færdes sikkert i trafikken.

4) Relancering af kampagner udarbejdet af Vejdirektoratet med midler fra IP35

Der afsættes 1,4 mio. kr. til Vejdirektoratet til relancering af kampagner, som Vejdirektoratet lancerede i 2024 med midler fra IP35.

Der er tale om følgende to kampagner:

- 1) Kampagne om afstand til forankørende på motorveje
- 2) Kampagne om at holde til højre

Formålet med relanceringen er at udbrede og oplyse endnu flere trafikanter om budskabet i de allerede lancerede kampagner.

Der lægges op til, at Vejdirektoratet kan være med til at afgøre, hvordan relanceringen skal foregå, herunder hvor mange midler, der skal anvendes til relancering af de enkelte kampagner.

5) Informationskampagne om vinterdæk

Der afsættes 1,3 mio. kr. til Rådet for Sikker Trafik til udvikling af en informationskampagne med fokus på vinterdæk, beredskab og generelle kørselsråd i forbindelse med vinterforhold.

I januar opstod der store trafikproblemer på E45, hvor bilister sad fast i snevejr, hvilket medførte væsentlige kødannelser. Denne hændelse førte til, at Færdselsstyrelsen blev anmodet om at analysere vejgreb og trafiksikkerhed under vinterforhold. På baggrund af analysen blev der foreslået ændringer i reglerne, som understreger bilisters ansvar for at sikre, at deres køretøjer er ordentligt forberedt på vintervejret for at forbedre den generelle trafiksikkerhed.

Kampagnen skal have til formål at oplyse bilister om, hvordan de bedst kan forberede sig på vintervejret og tilpasse deres kørsel for at undgå farlige situationer.

Kampagnen udarbejdes og lanceres af Rådet for Sikker Trafik og vil blive understøttet af en informationsindsats på Færdselsstyrelsens hjemmeside, hvor bilister kan finde praktiske råd om vinterkørsel og trafiksikkerhed.